

Beleidslijn BIBOB Gemeente Almere voor omgevingsvergunning bouwen

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almere:

Gelet op de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet BIBOB), artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht, artikel 2.1, eerste lid, onderdeel a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo);

BESLUIT:

Vast te stellen de volgende beleidslijn BIBOB voor de omgevingsvergunning bouwen.

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen.

In deze beleidslijn wordt verstaan onder:

- a. WABO aanvraag: de aanvraag om een vergunning ingevolge artikel 2.1, eerste lid, onderdeel a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- b. Advies: het advies, zoals bedoeld in artikel 9 van de wet BIBOB;
- c. wet: de Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet BIBOB);
- d. Besluit: het Besluit BIBOB;
- e. Het college: het college van burgemeester en wethouders van Almere;
- f. Betrokkene: de aanvrager, dan wel de vergunninghouder;
- g. BIBOB toets: de wijze van behandelen van een aanvraag waarbij door het college volgens deze beleidsregels wordt beoordeeld of er redenen ontleend aan de wet aanwezig zijn om de vergunning te weigeren, in te trekken, dan wel een advies aan te vragen;
- h. Bureau: het Bureau BIBOB, als bedoeld in artikel 8 van de wet BIBOB.

Artikel 2 Doel.

1. Het college beoogt met toepassing van de wet te voorkomen dat zij criminele activiteiten faciliteert waardoor de veiligheid, de leefbaarheid, de rechtsorde of de bestuurlijke slagkracht worden aangetast.
2. Deze beleidslijn heeft tot doel duidelijkheid te verschaffen over de wijze waarop het college de wet toepast.

Hoofdstuk 2. Toepassingsbereik

Artikel 3 Categorieën

Het college past, met inachtneming van hetgeen in deze beleidslijn daarover is bepaald, de wet toe met betrekking tot de volgende WABO aanvragen:

- a. Bouwactiviteiten met een aanneemsom van € 25.000,- (excl. BTW) en hoger ten behoeve van de branches horeca, prostitutie, speelautomatenhallen en growshops.
- b. Bouwactiviteiten met een aanneemsom van € 250.000,- (excl. BTW) en hoger.

Artikel 4 Bijzondere situaties

Behalve op de in artikel 3 genoemde categorieën, past het college de wet toe:

- a. Ten aanzien van bijzondere gevallen waarbij aanleiding bestaat voor het vermoeden dat de beschikking mede zou kunnen worden gebruikt om uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten of strafbare feiten te plegen;

- b. In de gevallen dat het Openbaar Ministerie op basis van artikel 26 van de wet wijst op de wenselijkheid om een advies te vragen bij het bureau.
- c. Ten aanzien van nader te bepalen risicocategorieën of risicogebieden, in door het college bij openbaar bekendgemaakte besluiten aangewezen delen van de gemeente ten aanzien waarvan aanleiding bestaat tot inzet van de wet.

Artikel 5 Uitzonderingen

Het college past de wet **niet** toe op:

- a. Aanvragen van andere overheden en semioverheidsorganisaties (o.a. door de minister toegelaten woningcorporaties).
- b. In de situatie dat een aanvrager recent (minder dan 2 jaar) een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen heeft aangevraagd waarbij de BIBOB vragenlijst al is ingediend, hoeft niet de gehele vragenlijst opnieuw in te vullen, maar kan volstaan met het afleggen van een verklaring dat zich geen wijzigingen hebben voorgedaan.

Hoofdstuk 3 Procedure

Artikel 6 Vragenformulier

1. Bij de beoordeling van WABO aanvragen als genoemd in artikel 3 wordt onderscheid gemaakt in een “algemeen vragenformulier” en een “uitgebreid vragenformulier”. Als de aanvraag daarna nog verder onderzocht moet worden, wordt een BIBOB advies gevraagd aan het bureau.
2. In de in artikel 3 bedoelde gevallen, moet de betrokkene naast de gebruikelijke WABO aanvraagformulieren een algemeen BIBOB vragenformulier invullen.
3. Als uit de gegevens van het “algemene vragenformulier” blijkt dat er onduidelijkheden zijn, wordt besloten om de betrokkene een “uitgebreid vragenformulier” voor te leggen. De beoordeling zal plaatsvinden middels een indicatorenlijst.
4. In de gevallen zoals genoemd in artikel 4, wordt direct gebruik gemaakt van het “uitgebreide vragenformulier”.
5. De in het eerste lid bedoelde vragenformulieren worden door het bestuursorgaan bij openbaar bekend te maken besluit vastgesteld.
6. Weigering om de in het eerste lid bedoelde vragenformulieren in te vullen kan een grond opleveren om de vergunning te weigeren of in te trekken.

Artikel 7 Ultimum remedium.

1. Uitsluitend indien geen toepassing gegeven kan worden aan de weigerings- of intrekingsgronden van de WABO, beoordeelt het college of weigering dan wel intrekking op grond van de wet mogelijk is.
2. Het college kan om een advies vragen bij het bureau in het kader van de in het eerste lid bedoelde beoordeling en/of indien het college door het Openbaar Ministerie is gewezen op de wenselijkheid daarvan ingevolge artikel 26 van de wet.

Artikel 8 Motivering.

Het voornemen om een advies te vragen aan het bureau wordt gemotiveerd.

Artikel 9 Informatieplicht.

1. Het college informeert betrokkene schriftelijk over het voornemen om een advies te vragen aan het bureau. Betrokken wordt daarbij gewezen op de opschorting van de beslistermijn als bedoeld in artikel 10 van deze beleidslijn.
2. In het geval het college overgaat tot het aanvragen van een advies aan het bureau, voegt het een afschrift van het schrijven als bedoeld in het eerste lid toe aan de

adviesaanvraag.

Artikel 10 Opschorten beslistermijn.

1. Indien het college een advies vraagt bij het bureau, wordt op grond van artikel 31 van de wet, de wettelijke termijn waarbinnen een besluit op de vergunningaanvraag moet worden genomen, opgeschort voor de duur van de periode die begint met de dag waarop het advies is gevraagd en eindigt met de dag waarop dat advies is ontvangen, met dien verstande dat deze opschorting niet langer duurt dan vier weken nadat het college een advies heeft aangevraagd.
2. De in het eerste lid bedoelde (beslis)termijn wordt verlengd indien het bureau zijn adviestermijn op grond van artikel 15, derde lid, van de wet, verlengt. Deze verlenging bedraagt niet meer dan vier weken.
3. Het college informeert betrokkene direct over een verlenging als bedoeld in het tweede lid.

Artikel 11 Weigering en aanvullende voorwaarden.

1. Het college kan de vergunning weigeren of intrekken, indien er sprake is van een ernstige mate van gevaar als bedoeld in artikel 3 van de wet.
2. Het college kan de vergunning weigeren of intrekken, indien er sprake is van een mindere mate van gevaar die niet kan worden geweerd door het stellen van aanvullende voorwaarden en bovendien de gevolgen van deze weigering of intrekking niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen.
3. Voordat besluiten, als bedoeld in het eerste en tweede lid, genomen worden, is het college verplicht zich, op grond van artikel 3:9 van de Algemene wet bestuursrecht, ervan te vergewissen dat een gevraagd BIBOB advies zorgvuldig tot stand is gekomen.
4. Indien het college voornemens is de vergunning te weigeren of in te trekken op grond van de wet, wordt betrokkene, op grond van artikel 33, eerste lid, van de wet, in de gelegenheid gesteld daartegen zienswijzen in te brengen.

Hoofdstuk 4 Evaluatie.

Artikel 12 Evaluatie.

Uitvoering van deze beleidsregels wordt jaarlijks geëvalueerd.

Hoofdstuk 5 Slotbepalingen.

Artikel 13 Inwerkingtreding.

1. Deze beleidsregels treden in werking op 8 februari 2013
2. Indien, na een wijzigingsbesluit, nieuwe beleidsregels zijn vastgesteld, worden de tot dan toe geldende beleidsregels als ingetrokken beschouwd, tenzij sprake is van een overgangsbepaling.

Artikel 14. Citeertitel.

Deze beleidsregels worden aangehaald als: “beleidslijn BIBOB Gemeente Almere voor omgevingsvergunning bouwen”.

Artikel 15. Bekendmaken en ter inzage leggen.

Het besluit tot vaststellen wordt bekendgemaakt middels publicatie in Almere Vandaag.

Aldus vastgesteld d.d. 9 oktober 2012

burgemeester en wethouders van Almere,

de secretaris,
A.J. Grootoink

de burgemeester,
A. Jorritsma-Lebbink.

Toelichting op de beleidslijn BIBOB Gemeente Almere voor omgevingsvergunning bouwen.

Inleiding

Op 1 juni 2003 is de Wet BIBOB van kracht geworden. Deze wet stelt bestuursorganen in staat om zich te beschermen tegen het risico dat criminele activiteiten bestuurlijk worden gefaciliteerd. Dit als reactie op signalen dat de georganiseerde criminaliteit in toenemende mate doordringt in het economisch leven en een beroep doet op bestuurlijke faciliteiten. De Wet BIBOB beoogt te voorkomen dat met gebruikmaking van vergunningen criminele activiteiten worden ontplooid en zwart geld wordt witgewassen. De Wet BIBOB is van toepassing op vergunningen voor horeca, prostitutie, speelautomaten, bouwen, milieu en transport; op aanbestedingen in de sectoren bouw, ICT en milieu en op subsidies voor zover door de regelgever bepaald.

De gemeente Almere past de Wet BIBOB reeds toe op de vergunningen voor horecabedrijven, speelautomatenhallen, seksinrichtingen, escortbedrijven en growshops.. De beleidslijn is op 22 februari 2005 vastgesteld en op 11 december 2008 uitgebreid met de growshops die vanaf die datum vergunningplichtig zijn gemaakt in de Algemene plaatselijke verordening. Gelijktijdig met het voorstel voor vaststelling van onderhavige beleidslijn wordt ook een voorstel gedaan om de nieuwe beleidslijn voor de horeca etc.. vast te stellen Dit naar aanleiding van de aanbevelingen van de door uw college op 12 januari 2010 vastgestelde evaluatie BIBOB.

De beleidslijn voor de omgevingsvergunning bouwen regelt de toepassing van de Wet BIBOB op omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen. De bouwsector is een groot en belangrijk onderdeel van het Nederlandse bedrijfsleven en uit onderzoek door de onderzoeksgroep Fijnaut in opdracht van de Commissie Van Traa, is gebleken dat deze sector kwetsbaar is voor infiltratie door criminele groepen (Inzake Opsporing, 1996). De bouwwereld wordt gekenmerkt door een veelheid van partijen en belanghebbenden, ondermeer bij de voorbereiding en oprichting van een bouwwerk en de verlening van de daarvoor noodzakelijke vergunning. Met de verlening van omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen kunnen grote (financiële) belangen gemoeid zijn. Het oprichten van bouwwerken is daarmee een aantrekkelijke manier om zwart geld wit te wassen.

Situatie Almere

Almere is de jongste stad van Nederland en volop in ontwikkeling. Almere zal in de komende decennia groeien om ruimte te bieden aan de (economische) ontwikkeling van de Randstad. Almere groeit naar 2030 – of zoveel later als wenselijk – uit naar een stad van 350.000 inwoners. Momenteel wonen er ruim 190.000 inwoners in Almere. Dit houdt in dat de komende decennia zo'n 60.000 woningen gebouwd moeten worden. Deze ontwikkeling kan naast de vele positieve impulsen voor de stad ook een aanzuigende werking geven op malafide bedrijven en criminele organisaties. Door gebruikmaking van de mogelijkheden van de Wet BIBOB wordt getracht om deze criminele activiteiten zoveel mogelijk te voorkomen.

In het verkenningsrapport “Criminaliteit en Veiligheid in Almere 1984–2030” dat in opdracht van burgemeester Jorritsma is opgesteld en begin 2009 is aangeboden, is aanbevolen om de wet BIBOB als onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid breed toe te passen. Ook op de sectoren waar dat nu nog niet (systematisch) gebeurt. De aanbeveling vervolgt met: “In andere fraude- en/of infiltratiegevoelige sectoren, zoals projectontwikkeling en bouw, dient systematisch en scherp aandacht te worden besteed aan het doorlichten van procedures van aanbesteding en vergunningverlening. Daar moet voldoende personele en financiële capaciteit voor worden ingeruimd. De gemeente zou de

hiertoe geëigende specialismen binnen een centrale dienst openbare orde en veiligheid moeten concentreren”.

Mede naar aanleiding hiervan wordt de toepassing van de Wet BIBOB uitgebreid naar de omgevingsvergunning voor bouwen. De werkwijze bij de toepassing van de Wet BIBOB op omgevingsvergunningen voor bouwen is neergelegd in deze beleidslijn. De beleidslijn maakt het voor aanvragers van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen duidelijk wat er in het kader van de Wet BIBOB van hun verwacht wordt en voorkomt willekeurige toepassing van het instrument. Dit is van belang omdat het gebruik van de Wet BIBOB zwaar kan ingrijpen in de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen.

Vergunningen in het kader van deze beleidslijn

In artikel 1, lid 1, onder c, juncto artikel 3 van de Wet BIBOB is bepaald dat omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen van een bouwwerk onder het toepassingsbereik van de wet vallen. Op grond van artikel 3 Wet BIBOB kan het bestuursorgaan weigeren een aangevraagde omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen te verlenen dan wel een verleende vergunning intrekken, indien ernstig gevaar bestaat dat de vergunning mede zal worden gebruikt om uit strafbare feiten verkregen of te verkrijgen op geld waardeerbare voordelen te benutten (witwassen) of strafbare feiten te plegen.

Vergunningplicht

Artikel 2.1, eerste lid, onderdeel a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) regelt dat het verboden is zonder omgevingsvergunning een project uit te voeren voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit het bouwen van een bouwwerk. Uitzonderingen op dit verbod zijn geregeld in artikel 2 en 3 van bijlage II, behorend bij het Besluit omgevingsrecht (Bor). Hierbij gaat het bijvoorbeeld om dakkapellen, bouwwerken op het achtererf en erf afscheidingen die aan bepaalde eisen voldoen.

Bevoegd gezag

De hoofdregel is dat het college van burgemeester en wethouders bevoegd is te beslissen op de aanvraag van een omgevingsvergunning (artikel 2.4, eerste lid, Wabo). De uitzonderingsgevallen waarin de provincie (gedeputeerde staten) of de minister bevoegd gezag is, zijn geregeld in hoofdstuk 3 van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Deze beleidslijn heeft betrekking op de vergunningen waarvoor het college van burgemeester en wethouders bevoegd is.

Vergunningverlening

De Wabo kent een limitatief–imperatief stelsel voor de omgevingsvergunning voor bouwen. Dit houdt in dat de vergunning verleend dient te worden als er geen sprake is van de wettelijke weigeringsgronden en dat de vergunning moet worden geweigerd als één van de wettelijke weigeringsgronden van artikel 2.10 Wabo zich voordoet. De reguliere bouwvergunning mag slechts en moet worden geweigerd, indien het bouwen waarop de aanvraag betrekking heeft bijvoorbeeld niet voldoet aan het Bouwbesluit of wanneer het bouwen in strijd is met een bestemmingsplan of met de eisen die krachtens zodanig plan zijn gesteld, dan wel het bouwen bijvoorbeeld in strijd is met de redelijke eisen van welstand etc.. Met de inwerkingtreding van de Wet BIBOB is een extra weigeringsgrond van kracht geworden, neergelegd in artikel 2.20 Wabo. In dit artikel is geregeld dat een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen geweigerd kan worden in geval van en onder de voorwaarden als bedoeld in artikel 3 van de Wet BIBOB. In tegenstelling tot de weigeringsgronden van artikel 2.10 Wabo is toepassing van de BIBOB–weigeringsgrond facultatief. Dit betekent dat het college ervoor kan kiezen toch de

vergunning te verlenen ondanks dat weigering mogelijk is. Voor de toepassing van artikel 3 van de Wet BIBOB wordt in de Wabo onder betrokkene mede verstaan degene die op grond van feiten en omstandigheden redelijkerwijs met de aanvrager van de omgevingsvergunning gelijk gesteld kan worden (artikel 2.20 Wabo).

Intrekken van vergunningen

Op basis van artikel 5.19, eerste lid, Wabo kan een omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk worden ingetrokken, indien bijvoorbeeld blijkt dat de vergunning ten gevolge van een onjuiste of onvolledige opgave is verleend of niet overeenkomstig de vergunning is of wordt gehandeld. De Wet BIBOB heeft hier een intrekingsgrond aan toegevoegd. In artikel 5.19, vierde lid, Wabo is bepaald dat een omgevingsvergunning kan worden ingetrokken op basis van artikel 3 Wet BIBOB. Ook hier geldt dat voor de toepassing van dit artikel onder betrokkene mede wordt verstaan degene die op grond van feiten en omstandigheden redelijkerwijs met de houder van de omgevingsvergunning gelijk gesteld kan worden.

Voorbeelden weigering/intrekking

Tot weigering of intrekking van een vergunning kan worden overgegaan wanneer bijvoorbeeld sprake is van één van de onderstaande gevallen:

- Het financieren van een bouwwerk met uit misdrijf verkregen geld (witwassen).
- Het realiseren van een bouwwerk met arbeiders, al of niet vanuit onderaannemers, voor wie geen afdracht sociale premies plaatsvindt (zwartwerkers).
- Het bouwwerk dient in hoofdzaak voor het daarbinnen laten plaatsvinden van strafbare handelingen zoals illegale kansspelen, hennepkwekerij of prostitutie.

Subsidiariteit en proportionaliteit

Volgens de Memorie van Toelichting zijn de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit belangrijke uitgangspunten van de Wet BIBOB. Het bestuursorgaan moet eerst nagaan of de bestaande weigerings- c.q. intrekingsgronden van de Woningwet mogelijkheden bieden om een vergunning al dan niet te weigeren of in te trekken. In de praktijk betekent dit dat bij een nieuwe aanvraag eerst zal moeten worden gekeken of de omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen bijvoorbeeld niet in strijd is met het bestemmingsplan of de redelijke eisen van welstand. Bij een reeds verleende vergunning zal eerst moeten worden gekeken of een andere intrekingsgrond van toepassing is. Pas wanneer de bestaande wetgeving geen uitkomst biedt bij het weigeren of intrekken van een vergunning en het belang aantoonbaar is, kan de Wet BIBOB toegepast worden. In dat geval dient het bestuursorgaan te onderzoeken of zij zelfstandig de Wet BIBOB kan toepassen (op grond van de eigen informatie). Als het bestuursorgaan na eigen onderzoek onvoldoende concrete redenen heeft om de beschikking te weigeren of in te trekken, maar wel een redelijk vermoeden heeft dat de intenties van de aanvrager niet zuiver zijn, kan – als ultimum remedium – een advies bij Bureau BIBOB worden aangevraagd. Een weigering of intrekking van de vergunning dient in de juiste verhouding te staan tot het belang dat hiermee gediend is. Dit proportionaliteitsbeginsel is geconcretiseerd in artikel 3, lid 5, van de Wet BIBOB, waarin is bepaald dat de weigering dan wel intrekking als bedoeld in het eerste lid van dat artikel, slechts plaatsvindt indien deze evenredig is met de mate van gevaar. Er moet daarnaast een relatie zijn tussen de aard van de strafbare feiten en de vergunning. Niet alle strafbare feiten zijn relevant. Het gegeven dat betrokkene veroordeeld is geweest voor winkeldiefstal is bijvoorbeeld niet direct relevant in het kader van de vraag of aan betrokkene een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen verleend kan worden.

Algemene beleidsuitgangspunten Almere

Het is niet effectief en efficiënt alle omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen aan een toetsing op basis van de Wet BIBOB te onderwerpen. Het uitgangspunt is dat het instrument vooral toegepast moet worden waar het risico van criminele activiteiten het grootst is. Een prioriteitstelling is van belang om de administratieve lasten en verlenging van procedures voor zowel de aanvragers van een bouwvergunning als de gemeente zelf te beperken. Ook vanwege het proportionaliteitsbeginsel is een selectieve aanpak wenselijk. Voor het afbakenen van het toepassingsbereik van BIBOB kunnen verschillende invalshoeken gekozen worden:

- **Het risicoprofiel van een gebied**
Dit wordt bepaald door bijvoorbeeld de mate van criminaliteit en verstoring van openbare orde in een gebied, het type bedrijvigheid dat er plaatsvindt en/of geplande grootschalige ontwikkelingen in een gebied.
- **Het risicoprofiel van een branche**
Dit betreft de mate waarin de bedrijfsactiviteiten waarvoor vergunning wordt aangevraagd gevoelig zijn voor criminele invloeden. Gevoelige branches zijn bijvoorbeeld horeca, prostitutie, afvalbewerkings- en verwerkingsbedrijven, autobedrijven en speelautomatenhallen.
- **De hoogte van de bouwsom**
Voor criminele organisaties die zich bezighouden met witwassen zijn grotere bouwprojecten interessanter dan de kleinere bouwprojecten. Het risico dat een bouwvergunning misbruikt wordt voor witwassen (investeren van geld in vastgoed) is bij projecten met een hoge bouwsom groter dan bij kleine projecten. Verder is het particuliere opdrachtgeverschap een belangrijk aandachtsgebied. Dit wordt in Almere gestimuleerd en het risico dat dit ook een aanzuigende werking heeft op criminele organisaties is aanwezig.

Toelichting artikelen beleidslijn

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In de beleidsregels wordt een aantal definities beperkter gedefinieerd dan in de wet. Het gaat om de definities “WABO aanvraag” en “betrokkene”. De genoemde begrippen worden in de beleidsregels beperkt uitgelegd, vanwege de hierin gemaakte keuze de wet niet van meet af aan in zijn geheel toe te passen.

Artikel 2. Doel

De bepaling spreekt voor zich.

Artikel 3. Categorieën

Tegen de achtergrond van de genoemde uitgangspunten past het college BIBOB toe op aanvragen voor omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen vallend binnen de volgende categorieën.

- *Bouwactiviteiten t.b.v. de branches horeca, prostitutie, speelautomatenhallen en growshops*
De gemeente Almere kent sinds 2005 een beleidslijn BIBOB voor vergunningen voor horeca (w.o.coffeeshops), prostitutie en speelautomatenhallen en sinds 2008 ook voor growshops. Deze branches zijn door de landelijke wetgever aangemerkt als risicocategorie. Soms gaat aan de aanvraag van een vergunning op grond van de APV of een vergunning op grond van de Drank- en Horecawet de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen vooraf. In die situaties is het niet wenselijk te wachten met inzet van het BIBOB instrumentarium. Wanneer een omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor een nieuwe horeca inrichting of door

een nieuwe (rechts)persoon die een bestaande inrichting overneemt, wordt daarom reeds op deze aanvraag het BIBOB instrumentarium toegepast. Ook growshops zijn door de wetgever aangemerkt als risicobranche. Wanneer ten behoeve van dergelijke shops een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen wordt aangevraagd, zal hier het BIBOB instrumentarium op toegepast worden.

BIBOB wordt in deze categorie toegepast bij een aanneemsom¹ van € 25.000,- en hoger. In het kader van de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit is ervoor gekozen om bouwactiviteiten met een aanneemsom van minder dan € 25.000,- niet te onderwerpen aan BIBOB. De lasten die gemoeid zijn met het toetsen van de bouwactiviteiten van zeer geringe omvang staan niet in verhouding tot de mogelijke resultaten van het BIBOB onderzoek.

- *Bouwactiviteiten met een aanneemsom van € 250.000,- en hoger*
De wet BIBOB wordt toegepast op de bouwvergunningen die aangevraagd worden met een aanneemsom van € 250.000,- (exl. btw) en hoger. Uit de evaluatie die door de gemeente Amsterdam is uitgevoerd in 2011 is gebleken dat bij een lagere aanneemsom de risico's heel klein zijn. De ervaring leert dat het gevaar van facilitering van criminelen met name aanwezig is bij de grotere bouwprojecten en in de risicocategorieën. Het instellen van deze ondergrens zal naar verwachting geen afbreuk doen aan het effect van het instrument.

Artikel 4 Bijzondere situaties

Er kunnen zich situaties voordoen waarbij een aanvraag niet binnen voornoemde bouwsom valt. De bouwsom ligt onder de € 25.000,- of € 250.000,-. Toch kan het noodzakelijk zijn om een BIBOB toets uit te voeren omdat bij het behandelen van een aanvraag aandachtspunten naar voren komen die nopen tot nader onderzoek. Voor de toetsing hiervan wordt een indicatorenlijst gebruikt.

Verder geldt als uitgangspunt dat Almere geen actief BIBOB beleid voert op verleende vergunningen. Op verleende vergunningen zal uitsluitend BIBOB worden toegepast indien na vergunningverlening belastende informatie beschikbaar komt die hiertoe aanleiding geeft. In beide gevallen kan bijvoorbeeld de tipfunctie van het openbaar ministerie op grond van artikel 26 van de Wet BIBOB aanleiding geven tot nader onderzoek.

Verder heeft het college, op grond van artikel 4, onder c, de mogelijkheid andere categorieën of bepaalde gebieden aan te wijzen. Deze aanwijzing moet gebeuren aan de hand van een onderbouwd dossier en middels een algemene bekendmaking.

Artikel 5 Uitzonderingen

De bepaling spreekt voor zich.

Artikel 6 Vragenformulier

Het BIBOB onderzoek door de gemeente richt zich in de eerste plaats op de integriteit van de aanvrager van de vergunning. Daarnaast wordt onderzocht of deze misschien een relatie heeft tot strafbare feiten als bedoeld in de Wet BIBOB. Dit betekent dat ook andere personen kunnen worden betrokken in het onderzoek. In artikel 3 van de Wet BIBOB is bepaald dat betrokkene in relatie staat tot strafbare feiten als die feiten door een ander gepleegd zijn en deze persoon:

- direct of indirect leiding geeft of heeft gegeven aan betrokkene; dan wel
- zeggenschap heeft dan wel heeft gehad over betrokkene; dan wel

¹ Onder een aanneemsom wordt verstaan het bedrag zoals vastgesteld door de gemeente. Deze kan afwijken van hetgeen de aanvrager van de vergunning heeft ingevuld.

- vermogen verschaft dan wel heeft verschaft aan betrokkene; dan wel
- in een zakelijk samenwerkingsverband tot hem staat.

Algemeen vragenformulier BIBOB

Op basis van het bestaande instrumentarium kan de gemeente het vragenformulier kritisch onderzoeken. Door gebruik te maken van de zgn. open bronnen kan de nodige informatie worden vergaard. Aan de hand van een vastgesteld vragenformulier wordt de aanvrager verzocht om diverse gegevens aan te leveren. In ieder geval zijn, op grond van artikel 30 van de Wet BIBOB, de volgende vragen opgenomen in het bij dit beleid behorende aanvraagformulier.

- a. De naam, het adres en de woonplaats of plaats van vestiging van de aanvrager of gegadigde;
- b. De naam, het adres en de woonplaats van de persoon die het formulier namens de aanvrager of gegadigde invult;
- c. Het nummer van inschrijving bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken;
- d. De rechtsvorm van de aanvrager of gegadigde;
- e. De handelsnaam of handelsnamen waarvan de aanvrager of gegadigde gebruik maakt of heeft gemaakt;
- f. De natuurlijke personen of rechtspersonen die, voor zover van toepassing:
 - direct of indirect leiding geven of hebben gegeven aan betrokkene;
 - direct of indirect zeggenschap hebben of hebben gehad over betrokkene;
 - direct of indirect vermogen verschaffen of hebben verschaft aan betrokkene;
 - onderaannemer van betrokkene zijn;
- g. de wijze van financiering.

Bij de aanvragen voor vergunningen doet zich echter de vraag voor welke gegevens wanneer gevraagd moeten worden. Immers om de uitgebreide aanvraagprocedure in te voeren voor **alle** aanvragers is geen reden. Daarnaast moet de belasting voor het ambtelijk apparaat niet worden onderschat als wel alle aanvragers verplicht worden om een uitgebreid vragenformulier in te dienen. In verband hiermee zijn twee soorten vragenformulieren ontwikkeld; een “algemeen” vragenformulier en een “uitgebreid” vragenformulier. In het algemeen kan gesteld worden dat de beoordeling van de “algemene aanvraag” al een quick scan geeft op de situatie. Aan de hand daarvan is al een duidelijk beeld ontstaan voor het nemen van een juiste beslissing op de aanvraag. Door het toepassen van een “algemene aanvraag” en een “uitgebreide aanvraag” is het risico van willekeur aanwezig. Als leidraad wordt daarom de toetsingsprocedure gevolgd zoals hieronder is aangegeven

Uitgebreid vragenformulier

Als uit de gegevens van de “algemene aanvraag” blijkt dat er nog onduidelijkheden zijn over genoemde indicatoren wordt, via de in de volgende paragraaf aangegeven toetsingsprocedure, besloten om de aanvrager een uitgebreid vragenformulier voor te leggen.

Algemene toetsingsprocedure

Gelet op het voorgaande wordt de volgende procedure gehanteerd bij aanvragen zoals genoemd in de artikelen 3 en 4.

1. Bij alle aanvragen worden de aangeleverde gegevens (bescheiden, inclusief vragenlijst) globaal bekeken (quick scan). Aanbevolen wordt om een intakegesprek te houden met de aanvrager en eventuele andere betrokkene(n). Ook de wijkagent kan, afhankelijk van de situatie, daarbij aanwezig zijn (**algemeen vragenformulier**);

2. Indien de aanvrager weigert medewerking te verlenen bij het overleggen van de gevraagde gegevens zal hij nadrukkelijk worden uitgenodigd alsnog de benodigde gegevens te overleggen. Als dan blijkt dat onvoldoende medewerking wordt verleend kan dit grond zijn voor de weigering van de vergunning op grond van de Wet BIBOB of wordt de aanvraag buiten behandeling gelaten (let wel: richtlijn voor het weigeren van de vergunning op grond van de Wet BIBOB is, als de vereiste gegevens die volgens deze wet aangeleverd moeten worden ontbreken. Bij het ontbreken van gegevens die vereist zijn op grond van de WABO, wordt de aanvraag buiten behandeling gelaten (artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht) op grond van die wet.
3. Als naar aanleiding van de antwoorden op het algemene vragenformulier en op basis van de ingediende bescheiden nog vraagtekens zijn (b.v. vanwege de uitkomst van de interne checklist), wordt de aanvrager verzocht om een uitgebreid vragenformulier in te dienen;
4. Het algemene vragenformulier kan in ieder geval worden overgeslagen in situaties zoals genoemd in artikel 4. Als deze situaties zich voordoen is er al een vermoeden dat sprake is van facilitering van criminele activiteiten.
5. Als er na het uitgebreide vragenformulier nog vragen blijven bestaan, wordt advies gevraagd bij het landelijk bureau BIBOB;
6. In de gevallen waarin de officier van justitie, op grond van artikel 26 van de Wet BIBOB (tipfunctie) de gemeente adviseert een advies aan het landelijk bureau BIBOB te vragen, is sprake van een zwaarwegend feit en wordt een verzoek om advies aan het bureau BIBOB gericht. Alvorens hiertoe over te gaan zal met het bureau BIBOB overleg plaatsvinden omtrent de casus. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat in deze gevallen direct gebruik wordt gemaakt van het uitgebreide vragenformulier

Als hulpmiddel voor bovenstaande procedure kan gebruik worden gemaakt van de interne checklist met beleidsindicatoren. De indicatoren zijn onderverdeeld in de categorieën bedrijfsstructuur, de financiering, de omstandigheden in de persoon van de aanvrager en algemeen geldende en beleidsindicatoren.

Artikel 7 Ultimum remedium

Een BIBOB onderzoek kan diep ingrijpen in de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen. Daarom moet de afweging om over te gaan tot zo'n onderzoek weloverwogen en met in achtneming van de beginselen van behoorlijk bestuur te worden genomen. Het BIBOB instrumentarium moet als ultimum remedium gebruikt worden. Eerst moeten (alle) andere (juridische) mogelijkheden worden nagegaan om een beschikking te kunnen weigeren of in te trekken voordat BIBOB ter hand wordt genomen.

Artikel 8 Motivering

Voordat advies wordt gevraagd aan bureau BIBOB moet eerst het zgn. eigen huiswerk zijn gedaan. Een adviesvraag zal dan ook gemotiveerd aangevraagd moeten worden. Om die reden wordt ondermeer gebruik gemaakt van de indicatorenlijsten. Ook informatie van derden kan gebruikt worden om de adviesvraag te motiveren. Denk hierbij aan een politierapportage of een tip van het OM.

Artikel 9. Informatieplicht

Indien het bestuursorgaan van oordeel is dat een verzoek om advisering aan het Bureau gerechtvaardigd is, dient het de aanvrager op grond van artikel 32 van de Wet BIBOB te informeren. De aanvrager heeft hierop nog de mogelijkheid om zijn aanvraag in te trekken. Als de aanvrager de begunstigingstermijn ongebruikt laat verstrijken, wordt advies gevraagd aan bureau BIBOB.

De informatieplicht is voorzien van de plicht om betrokkene te informeren over de opschorting van de beslistermijn die het gevolg is van een adviesaanvraag. Indien daadwerkelijk wordt overgegaan tot het aanvragen van een advies, dient deze aanvraag te worden voorzien van een afschrift van de mededelingsbrief aan betrokkene. Het Bureau neemt een verzoek om advies namelijk niet in behandeling indien betrokkene daarover niet vooraf is geïnformeerd.

Artikel 10 Opschortende beslistermijn

De opschorting van de beslistermijn volgt uit artikel 31 en artikel 15 van de Wet BIBOB.

Artikel 11 Weigering en aanvullende voorwaarden

Voordat wordt overgegaan tot weigering danwel intrekking van een vergunning, moet het college zich ervan vergewissen dat het besluit zorgvuldig tot stand is gekomen. Het BIBOB advies van Bureau BIBOB is niet bindend. Bestuursorganen zijn verplicht om diverse belangen in hun besluit mee te wegen, zoals:

- economische en maatschappelijke gevolgen (onder andere voor werkgelegenheidsprojecten);
- financiële gevolgen voor de betrokkenen;
- aanwezigheid van een alternatief;
- de mate waarin bijvoorbeeld door de betrokkenen preventieve maatregelen zijn genomen (bijvoorbeeld extra toezicht).

Het bestuursorgaan mag de gegevens uit het BIBOB advies alleen opnemen in het besluit als dat noodzakelijk is om het besluit te motiveren.

Voordat het bestuursorgaan het BIBOB advies gebruikt voor de onderbouwing van het besluit, moet het ervan overtuigd zijn dat het BIBOB advies zorgvuldig tot stand is gekomen. Dit is de zogenoemde vergewisplicht, die is vastgelegd in artikel 3:9 van de Algemene wet bestuursrecht. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in een [uitspraak van 27 februari 2008](#) (LJN:BC5265) de vergewisplicht voor een BIBOB advies nader uitgewerkt.

Artikel 12. Evaluatie

Uitvoering van deze beleidsregels wordt jaarlijks geëvalueerd door het centrale coördinatiepunt. Onderwerpen voor de evaluatie kunnen zijn: knelpunten, benodigde capaciteit en budget, juridische ontwikkelingen, samenwerking tussen partners, samenwerking met bureau BIBOB, ervaringen binnen de branches en de beoordeling van de vraag of de wet nog op andere deelterreinen moet worden toegepast.

Artikel 13 Inwerkingtreding

De beleidsregels BIBOB zijn op in werking getreden. In principe wordt de uitvoering van het beleid jaarlijks geëvalueerd. Als de uitkomst leidt tot aanpassing van de beleidsregels moeten deze opnieuw worden vastgesteld middels een wijzigingsbesluit en bekendgemaakt. Na bekendmaking van de nieuwe beleidsregels strekken deze ter vervanging van de oude.

Artikel 14 Citeertitel

Deze bepaling spreekt voor zich.

Artikel 15 Bekendmaking en ter inzage leggen.
Deze bepaling spreekt voor zich.